

Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка. Серія “Педагогіка”. 2015. Вип. 1/33. С. 202-211. – Режим доступу: <http://lssp.ddpu.drohobych.net/article/view/91937/88519>

8. Черних В. П. Компетентнісний підхід у створенні стандарту вищої освіти спеціальності “Фармація” [Електронний ресурс] / В. П. Черних, А.А. Котвіцька, С.В. Огарь // Медична освіта. 2016. С. 25-48.

9. Черних В.П., Гриценко І.С. Компетентнісний підхід у розробці стандартів вищої фармацевтичної освіти / В.П. Черних, І.С. Гриценко, С.В. Огарь, Л.М. Вінник // Медична освіта. 2014. № 2. С. 44-45.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-82>

## HOW TO TEACH ELEMENTARY SCHOOL CHILDREN ABOUT INTERNET SAFETY

### ЯК НАВЧИТИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ БЕЗПЕЦІ В ІНТЕРНЕТІ

**Oleksyn O. I. Олексин О. І.**

*social pedagogue Dovgovoynyliv lyceum  
Kaluska district, Ivano-Frankivsk region,  
Ukraine*

*соціальний педагог  
Довговойнилівського ліцею  
Калуський район, Івано-Франківська  
область, Україна*

Вихід в інтернет є невід’ємною частиною повсякденного життя сучасної людини. Діти не є винятком із цього правила й починають опановувати інтернет у ранньому віці. Проте через відсутність достатнього досвіду вони не можуть реально оцінювати рівень достовірності й безпеки інформації у кіберпросторі. Тому потрібно у довірливих і зацікавлених сучасних дітей, які прагнуть досліджувати Кіберсвіт, розвивати інформаційно-комунікаційну та соціально-психологічну компетентність, формувати готовність до самореалізації в сучасному інформаційному суспільстві.

У психолого-педагогічних дослідженнях висвітлюються різні аспекти забезпечення інтернет-безпеки школярів. Зокрема, в роботах А.Беляєвої, М.Берсона (M.Berson), Т.Козак, Н.Саттарової.

Питанню безпечної поведінки дітей в інтернеті приділяється увага у документах: Концепції Нової української школи, листі МОН від 16.07.2021 № 1/9-363 “Про пріоритетні напрями роботи психологічної

служби у системі освіти на 2021/2022 н. р.», листі МОН від 26.01.2012 № 1/9-55 «Про проведення Дня безпечного Інтернету», програми ЮНЕСКО «Інформаційне суспільство для всіх»

Мета статті полягає в обґрунтуванні методів та технологій розвивальної програми з формування навичок безпечної поведінки дітей молодшого шкільного віку в інтернеті.

Сучасна педагогіка повинна виходити з положення «необхідності розвитку в дітей якостей, які допомагають людині реалізувати себе як істоту суто суспільну і як неповторну особистість, зі своїми індивідуальними способами соціальної самореалізації» [1].

У Новій українській школі тема безпеки в інтернеті розглядається на уроках інформатики, включена в систему інтегрованих занять курсу «Я досліджую світ». Проте суспільство розвивається, рівень користування інтернетом зростає, ризики, які існують в офлайн, переходять в онлайн, тому проблема розвитку навичок користування мережею виходить за межі уроків.

Досвід роботи показує, що окремі, а тим паче поодинокі заходи не допоможуть вирішити проблему. Лише спеціально розроблена комплексна програма, яка буде враховувати специфіку цільової групи, містити різноманітні форми, методи та систематично реалізуватися з певною групою клієнтів, сприяє якісній роботі соціального педагога з формування у дітей безпечної поведінки в Інтернет-мережі [2]. Цим і зумовлений вибір теми розвивальної програми для дітей молодшого шкільного віку «Я досліджую Кіберсвіт». **Мета якої** полягає в розвитку навичок безпечної поведінки дітей молодшого шкільного віку в інтернеті.

Подальший науковий пошук ефективної розвивальної програми з безпеки дітей молодшого шкільного віку в інтернеті полягає у визначенні особливостей дітей, проблеми з якими стикаються діти в мережі, ризики та небезпеки в онлайн, методи розвитку критичного мислення.

Особливості та потреби дітей молодшого шкільного віку в сучасному інформаційному суспільстві	Методи та технології використані у програмі
Більшість сучасних дітей за сприйняття та переробкою інформації – візуали. Їм легше сприймати інформацію завдяки зору.	Завдання з використанням наочності.
Їх неможливо змусити щось зробити силою, але якщо домовитися, то вони з	Завдання з урахуванням потреб дітей

радістю відгукуються на прохання. Вони готові прийняти ваші правила гри тільки, якщо їм це цікаво та зрозуміло, для чого їм це робити.	
Критичне мислення, необхідна навичка дитини XXI ст. Для НУШ розвиток критичного мислення – це одна з наскрізних задач, яку кожен вчитель має розв’язувати щоденно.	Завдання на розвиток критичного мислення: «Знаю-хочу знати», «Мозковий штурм», «Модель 6 W», «Кластер», «Читання із маркуванням тексту», «б капелюхів», «Читання із зупинками», «Групове інтерв’ю», «Рибна кістка»
Сучасним дітям нудно спостерігати за роботою інших, щоб заняття були ефективні потрібно кожній дитині дати конкретне завдання.	Завдання для кожної дитини
Перед кожним учнем треба ставити реальні завдання. Історії, приклади, герої повинні бути живими, не вигаданими. Ці діти не вірять у казку, вони реалісти і підтвердження ваших слів шукатимуть в мережі.	Життєві завдання
Пошук – те, що вони вміють найкраще.	Завдання на пошук відповіді
Вони дуже легко переключаються і тому затримати їхню увагу на чомусь не можливо. Це явище психологи називають кліповим мисленням.	Змінювати види діяльності кожні 5-7 хвилин.
Уміння співпрацювати з іншими – одна з важливих компетенцій НУШ та актуальних навичок XXI століття. Сучасні діти зосереджені на гаджетах, тому часто бувають самотніми.	Командна робота.
Не посади, соціальний статус чи приналежність до певної групи зможуть викликати у них повагу та бажання наслідувати. А тільки ваш образ життя, погляди, яких ви притримуетесь, та цінності, які транслюєте.	Особистий приклад вчителя
Похвала підвищує в учнів упевненість у собі, зміцнює почуття власної гідності.	Похвала
Сучасним дітям важлива оцінка в мережі, та висвітлення подій які їх стосуються.	Публічність, висвітлення подій в інтернеті

Тематика занять програми розроблення з урахуванням ризиків та небезпек з якими діти стикаються в інтернеті: конфіденційність, фейкова інформація, спілкування, контакти з незнайомцям, інтернет-залежність, кібербулінг, небезпечні квести, шахрайство, порушення прав, піратство, доступ до сайтів з віковими обмеженням.

У 2021р. авторська розвивальна програма «Я досліджую Кіберсвіт» отримала I місце на III етапі Всеукраїнського конкурсу авторських програм практичних психологів і соціальних педагогів «Нові технології у новій школі» у номінації «Розвивальні програми» Наказ МОН № 425 від 04.06.2021р.

Практичне значення програми полягає в тому, що здобувачі освіти, при умові проведення комплексу занять, будуть мати не тільки уявлення, а і сформовані навички безпечної роботи в інтернеті, розвинути соціально-психологічну та інформаційно-цифрову компетентність, сформулюють готовність до самореалізації в сучасному інформаційному суспільстві, навчатися коректно реагувати на явища кібербулінгу, інтернет-залежності, будуть готові до протидії кібершахрайству, зможуть захистити свої права в онлайн.

Зі змістом програми можна ознайомитися за посиланням: <https://docs.google.com/document/d/1iJ-Nc43T9gNX7GYV6Tv3xD4ip-jpOyCl/edit?usp=sharing&oid=116789625375329190094&rtpof=true&sd=true>

### **Література:**

1. Кільченко, А. В., Поповський, О. І., Тебенко, О-р. В., Тебенко, О-й. В., Матросова, Н. М. (2014). Базові поняття і терміни веб-технологій. Київ: ІТЗН НАПН України. Режим доступу: [http://lib.iitta.gov.ua/6472/1/БАЗОВІ\\_ПОНЯТТЯ.pdf](http://lib.iitta.gov.ua/6472/1/БАЗОВІ_ПОНЯТТЯ.pdf)
2. Використання інтерактивних методів та мультфільмів у профілактиці ризикованої поведінки : метод. посіб. для спеціалістів, які працюють з бездоглядними та безпритульними дітьми та підлітками / Журавель Т. В., Лях Т. Л., Нікітіна О. М. К., 2010. 168 с.
3. Концепція Нової української школи.